

PVN par nomas pirkumu: vai gaidāmas kardinālas pārmaiņas? (3/21/18)

Šā gada 3. maijā ir publicēti Eiropas Savienības Tiesas (EST) ģenerālvokāta Maceja Špunara secinājumi Volkswagen Financial Services (UK) Ltd lietā C-153/17. Lieta attiecas uz atskaitāmā priekšnodokļa daļas noteikšanu saistībā ar vispārējām izmaksām uzņēmumos, kas gūst ieņēmumus no nomas pirkuma darījumiem. Šajā rakstā – sīkāk par ģenerālvokāta secinājumiem, kuri, ja tiesa tos atbalstīs, var atstāt būtisku ietekmi uz šo darījumu izvērtējumu un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību.

Pamatlietas apstākļi

Volkswagen Financial Services (UK) Ltd veic transportlīdzekļu nomas pirkuma darījumus. Atlīdzība par darījumu tiek dalīta divās daļās:

1. Transportlīdzekļa cena, kas vienāda ar cenu, par kādu uzņēmums iegādājies transportlīdzekli no pārdevēja;
2. Aizdevuma cena, kas pēc būtības ietver sevī visus uzņēmuma izdevumus saistībā ar šo darījumu un arī peļņas daļu. Aizdevuma atlīdzības daļai PVN netika piemērots.

Jāatzīmē, ka saskaņā ar tiesisko regulējumu Lielbritānijā tāpat kā Latvijā nomas pirkuma līgumam ir apliekamā daļa (apliekamais darījums – preču piegāde) un neapliekamā daļa (neapliekamais darījums – atlīdzība par aizdevuma piešķiršanu).

Strīds radās par to, vai uzņēmumam ir tiesības atskaitīt priekšnodokli par savām vispārējām izmaksām. Neapšaubot to, ka vispārējās izmaksas rodas abu darījumu nodrošināšanai, ir skaidrs, ka tās netiek iekļautas darījumu apliekamajā vērtībā, bet tiek pilnībā segtas no ieņēmumiem, kas nav aplikti ar PVN.

Ģenerālvokāta secinājumi

- Šāda sadalīšana ir mākslīga, jo nav pamata nomas pirkuma darījumu sadalīt divās daļās un PVN vajadzībām katru izvērtēt atšķirīgi.
- Kredīta piešķiršanas kā neapliekama darījuma izdalīšana no nomas pirkuma līguma pārsniedz PVN direktīvā paredzētā kredīta piešķiršanas pakalpojuma (135. panta 1. punkta b. apakšpunkts) atbrīvojuma ietvaru un ģenerālvokāta ieskatā neatbilst šī atbrīvojuma mērķim.
- Konkrētajos lietas apstākļos nomas pirkuma darījums ir jāuzskata par vienotu saliktu darījumu, un visa darījuma vērtība ir apliekama ar PVN (ar tiesībām atskaitīt priekšnodokli).
- Lai priekšnodokli varētu atskaitīt, iepriekš notikušu darījumu izmaksām ir jābūt iekļautām turpmāk veiktu apliekamo darījumu vērtībā.
- Uzņēmumam, kas teorētiski veic apliekamus darījumus, faktiski nevajadzētu ierobežot priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, bet konkrētajā gadījumā šādu tiesību izmantošana būtu pretēja PVN pamatprincipiem.
- Atzīt uzņēmuma tiesības atskaitīt priekšnodokli konkrētajos lietas apstākļos nozīmētu subsidēt konkrēto nodokļa maksātāju (vai pat nozari) ar sistemātiski atskaitītajām priekšnodokļa summām, kuras nebūtu atskaitāmas, jo nerodas turpmāk maksājama PVN. Turklāt šādi darījuma struktūrai nav gadījuma vai īslaicīgs raksturs.

Iespējamās sekas

Ir saprotams, ka EST var nepiekrīt ģenerālvokāta secinājumiem, taču gadījumā, ja tiesa tos atbalstīs, nozari sagaida būtiskas pārmaiņas:

1. Būs atbilstoši jāgroza Latvijas PVN likums;
2. Uzņēmumiem, kas veic šādus darījumus, tiesas sprieduma rezultātā var rasties pienākums pārskatīt savu priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību.

Gaidīsim tiesas spriedumu un par to nekavējoties informēsim MindLink.lv abonētus.